

Eski tarihli Sağlık Raporları ile Malul ve Engellilere uygulanacak ÖTV ve MTV istisnası hakkında.

Belge türü	Özelge
Kanun	ÖZEL TÜKETİM VERGİSİ KANUNU
Özelge no	50426076-135[7-2013/20-81]-134
Tarih	07.08.2014

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

KAYSERİ VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

(Mükellef Hizmetleri Grup Müdürlüğü)

Sayı : 50426076-135[7-2013/20-81]-134

07/08/2014

Konu : Eski tarihli Sağlık Raporları ile Malul ve Engellilere uygulanacak ÖTV ve MTV istisnası hakkında.

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzun incelenmesinden, özelge talep formu ekinde ibraz edilen ... Askeri Hastanesi tarafından düzenlenen, engellilik oranını içermeyen, "sol uylukta 7 cm, tibia çevresinde 4 cm, sol kolda 6 cm, ön kolda 3 cm atrofi saptandı kesin işlemi uygundur." teşhisi içeren ... tarihli ve ... numaralı Türk Silahlı Kuvvetleri Sağlık Raporu veya daha sonra Başkanlığımıza göndermiş olduğunuz, engel oranınızın %40 olduğu ve "solda hafif derecede hemiparezi" teşhisini içeren ... Devlet Hastanesi tarafından adınıza düzenlenmiş olan ... tarih ve ... numaralı sağlık kurulu raporuyla, Özel Tüketim Vergisi Kanunu ve Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanununda düzenlenen malul ve engellilere ilişkin istisna hükümlerinden yararlanıp yararlanamayacağınız hususunda Başkanlığımız görüşünün talep edildiği anlaşılmıştır.

1- 197 sayılı Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanunu Uygulaması:

197 sayılı Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanununun 3 üncü maddesine göre, motorlu taşıtlar vergisinin mükellefi, trafik sicili ile Ulaştırma Bakanlığınca tutulan sivil hava vasıtaları sicilinde adlarına motorlu taşıt kayıt ve tescil edilmiş olan gerçek ve tüzel kişilerdir.

Anılan Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde, engellilik dereceleri % 90 ve daha fazla olan malûl ve engellilerin adlarına kayıtlı taşıtlar ile diğer malûl ve engellilerin, bu durumlarına uygun hale getirilmiş özel tertibatlı taşıtların motorlu taşıtlar vergisinden istisna olduğu belirtilmiştir.

10/1/2004 tarih ve 25342 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 21 Seri No.lu Motorlu Taşıtlar Vergisi Genel Tebliği'nin "II-İstisnalar" başlıklı bölümünde,

"...

2- Diğer Malûl ve Engellilere Ait Taşıtlarda İstisna Uygulaması

Sakatlık dereceleri % 90 dan az olan malûl ve engellilerin bu durumlarını; tam teşekküllü Devlet hastanesinden alınan sağlık kurulu raporu ile belgelendirmeleri ve kendi adlarına kayıt ve tescilli olan taşıtların engellilik haline uygun özel tertibatlı veya özel tertibatlı hale getirilmiş taşıtlar olduğunu belirten "Motorlu Araç Tescil Belgesi"nin ilgili tescil kuruluşlarınca onaylanmış örneği ile "Araçlar İçin Teknik Belge" ve "Proje Raporu"nun aslı veya noter onaylı örneğini ilgili vergi dairelerine ibraz etmeleri halinde bu istisna hükmünden yararlanabileceklerdir.

3- Malûl ve Engelliler İstisnası İle İlgili Bildirim

Malûl ve engelliler istisnasından yararlanacak olan malûl ve engelliler tarafından, "Malûl ve Engelliler Adına Kayıt ve Tescilli Taşıtlarda Motorlu Taşıtlar Vergisi İstisnası Bildirim Formu" düzenlenerek (Bildirim Formu'nun internetteki www.gib.gov.tr adresinde bulunan örneğinin düzenlenmesi mümkün bulunmaktadır.) istisnadan yararlanmak için gerekli olan diğer belgeler ile birlikte ilgili vergi dairesine verilecektir." açıklamaları yer almaktadır.

Anılan Kanun hükümleri ve Tebliğdeki açıklamalar uyarınca, engellilik derecesi % 90 dan az olan malul ve engellilerin motorlu taşıtlar vergisi istisnasından faydalanabilmeleri için, adlarına kayıt ve tescil edilecek taşıtların bizzat engelliliklerine uygun özel tertibatlı hale getirilmesi gerekmektedir. Bununla birlikte, 2010/2 sayılı Motorlu Taşıtlar Vergisi Sirkülerinde, sağlık raporunda sadece sol alt ekstremitede (ayak veya bacakta) engelliliği olduğu belirtilen malul ve engellilerin otomatik vitesli taşıtları, başkaca özel tertibat yapılmasına gerek olmaksızın, malul ve engelli adına kayıt ve tescil edildiği tarihten itibaren motorlu taşıtlar vergisinden istisna olacakları belirtilmektedir.

Ayrıca, Özürlülük Ölçütü, Sınıflandırılması ve Özürlülere Verilecek Sağlık Raporları Hakkında Yönetmelik'in "Tanımlar" başlıklı 4 üncü maddesinin (d) bendinde, özürlü sağlık kurulu raporunun, özürlü

sağlık kurulunca hazırlanan, kişilerin özür ve sağlık durumu ile kullanım amacını belirten belge olarak tanımlandığı, aynı Yönetmeliğin "Yetkili sağlık kurumları" başlıklı 7 nci maddesinde, bu Yönetmelikte belirtilen özürlü sağlık kurulu raporlarını düzenlemeye yetkili sağlık kurumlarının ve hakem hastanelerinin Sağlık Bakanlığınca belirleneceği ve internet sitesinde yayımlanacağı ve "Raporların düzenlenmesi ve özür oranının belirlenmesi" başlıklı 8 inci maddesinin ikinci fıkrasında ise, kişinin özür oranının, özürlü sağlık kurulunca bu Yönetmeliğin ekinde yer alan özür oranları cetvelinde bulunan özür oranlarına göre yüzde (%) olarak belirlendiği, bu cetvelde adı geçmeyen hastalık ve özürlü ile bunlara ait özür oranlarının, fonksiyon kayıplarına göre özürlü sağlık kurulunca değerlendirilerek belirleneceği belirtilmektedir.

Buna göre, Sağlık Bakanlığınca belirlenen yetkili bir sağlık kurumundan alacağınız Sağlık Kurulu Raporu ile 21 Seri No.lu Motorlu Taşıtlar Vergisi Genel Tebliğinde belirtilen diğer belgelerle ilgili vergi dairesine müracaat etmeniz ve özürlülük oranınızın %90'dan az olması halinde, taşıtın direksiyonuna topuz takılması, engelin bulunduğu taraftaki silecek kolu, sinyal, cam silecek kumandası, dörtlü flaşör, ön-arka cam su fiskiyesi, korna ve kontak gibi düzeneklerin diğer tarafa alınması veya direksiyon simidine monte edilmesi gibi sol üst ekstremitedeki engellik halinize uygun özel tertibat yaptırmanız üzerine, motorlu taşıtlar vergisi istisna uygulamasından faydalanmanız mümkündür.

2- 4760 Özel Tüketim Vergisi Kanunu Uygulaması:

4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununun 7 nci maddesinin birinci fıkrasının 6518 sayılı Kanunla değişik (2) numaralı bendiyle, Kanuna ekli (II) sayılı listede yer alan kayıt ve tescile tâbi mallardan;

a) 87.03 (motor silindir hacmi 1.600 cm³'ü aşanlar hariç), 87.04 (motor silindir hacmi 2.800 cm³'ü aşanlar hariç) ve 87.11 Gümrük Tarife İstatistik Pozisyon (G.T.İ.P.) numaralarında yer alanların, engellilik derecesi %90 veya daha fazla olan malul ve engelliler tarafından,

b) 87.03 G.T.İ.P. numarasında yer alan (motor silindir hacmi 2.800 cm³'ü aşanlar, bütün tekerlekleri motordan güç alan veya alabilenler, sürücü dâhil 8 kişiye kadar oturma yeri olan binek otomobilleri, yarış arabaları, arazi taşıtları hariç), yük taşımada kullanılıp azami ağırlığı 3,5 tonu aşmayan ve yolcu taşıma kapasitesi istiap haddinin %50'sinin altında olanlar ile sürücü dâhil 9 kişilik oturma yeri olanların, engellilik durumlarının araçları bizzat kullanamayacak ve sürekli olarak tekerlekli sandalye veya sedye kullanmalarını gerektirecek nitelikte olduğunu ilgili mevzuat çerçevesinde alınan engelli sağlık kurulu raporuyla tevsik eden ve engellilik derecesi %90 veya daha fazla olup tekerlekli sandalye veya sedye ile binilmesine ve seyahat edilmesine uygun tertibat yaptıran malûl ve engelliler tarafından,

c) 87.03 (motor silindir hacmi 1.600 cm³'ü aşanlar hariç), 87.04 (motor silindir hacmi 2.800 cm³'ü aşanlar hariç) ve 87.11 G.T.İ.P. numaralarında yer alanların, bizzat kullanma amacıyla engelliliğine uygun

hareket ettirici özel tertibat yaptıran malul ve engelliler tarafından,

beş yılda bir defaya mahsus olmak üzere ilk iktisabı ÖTV'den istisna edilmiş olup, söz konusu istisna düzenlemesi ile ilgili olarak, 1 Seri No.lu Özel Tüketim Vergisi Genel Tebliğinin (7.2.1) bölümü ile 5 ve 12 Sıra No.lu Özel Tüketim Vergisi Sirkülerlerinde gerekli açıklamalar yapılmıştır.

Bu bağlamda, mezkûr Kanunun (7/2-c) maddesi uygulamasında, uygulama kapsamındaki araçların engellilik derecesi (tüm vücut fonksiyon kaybı oranı) %90'ın altında olan malul ve engelliler tarafından ilk iktisabında ÖTV istisnasından faydalanılabilmesi için;

- Maluliyeti veya engelliliği ile özel tertibat yaptırılan araçları kullanabileceğine dair "Özürlülük Ölçütü, Sınıflandırması ve Özürlülere Verilecek Sağlık Kurulu Raporları Hakkında Yönetmelik" (veya raporun alındığı tarihte yürürlükte bulunan engellilere sağlık kurulu raporu verilmesine dair ilgili yönetmelik/mevzuat) hükümleri uyarınca yetkili bir sağlık kuruluşundan alınan özürlü sağlık kurulu raporuna sahip olma,

- "H" sınıfı sürücü belgesine sahip olma,

- Bizzat kullanım amacıyla, araçta engelliliğe uygun hareket ettirici özel tertibat yaptırma şartları aranılmaktadır.

Ayrıca, 12 Sıra No.lu Özel Tüketim Vergisi Sirkülerinin "Hareket Ettirici Tertibatın Kapsamı" başlıklı (3/b) bölümüne göre, Kanunun (7/2-c) maddesi uygulamasında, hareket ettirici aksam olarak debriyaj, fren ve gaz pedalları ile vites kolunda sabitlenmiş bir şekilde özel tertibat yapılması gerekmekte olup, yapılan özel tertibatın kişinin engeliyle uyumlu olması da yasal bir zorunluluktur. Hareket ettirici özel tertibat yapılmasına gerek olmaksızın kullanılabilecek olan araçlar ile aracı hareket ettirici özel tertibat sayılmayan (direksiyona topuz takılması, engelin bulunduğu taraftaki silecek kolu ve/veya sinyal kolu, dörtlü flaşör, ön-arka cam su fıskiyesi, korna ve kontak gibi düzeneklerin diğer tarafa alınarak direksiyon simidine monte edilmesi vb. gibi) tadilatlar yapılmak suretiyle kullanılabilecek araçlar için söz konusu istisnanın uygulanması mümkün değildir.

Öte yandan, bu istisna uygulamasında "otomatik vites", esas itibariyle, hareket ettirici aksamda engelliliğe uygun özel tertibat kapsamında değerlendirilmemektedir. Ancak, münhasıran sol alt ekstremitede (sol ayak ve/veya bacakta) engeli bulunan ve engellilik derecesi %90'ın altında olan malul ve engelliler bakımından otomatik vites, bahse konu istisna uygulamasında hareket ettirici özel tertibat olarak sayılmakta olup, yukarıda belirtilen mevzuat çerçevesinde alınmış engelli sağlık kurulu raporuna göre sadece sol alt ekstremitede engelliliği bulunan malul ve engelliler, "H" sınıfı sürücü belgesine sahip olunması halinde, araçta başkaca özel tertibat yapılmasına gerek olmaksızın otomatik vitesli araçların ilk iktisabında bu istisnadan yararlanabilmektedir.

Dolayısıyla, bahse konu uygulamada, "H" sınıfı sürücü belgesine sahip olup engellilik derecesi %90'ın altında olanların istisna kapsamında araç satın alabilmeleri için, malul ve engellilik durumlarının aracın hareket ettirici aksamında (debriyaj, fren ve gaz pedalları ile vites kolu) sabitlenmiş hareket ettirici tertibat yaptırılmasını gerektirecek nitelikte olması ve engellilikleri münhasıran sol alt ekstremiteden (sol ayak ve/veya bacadan) kaynaklananlar hariç, ilk iktisabı yapılacak aracın söz konusu aksamında malul ve engellilik durumlarına uygun tadilat yaptırımları zorunludur.

Bunun yanı sıra, bu uygulamadan esas itibarıyla yukarıda belirtilen kapsamdaki ortopedik engelliler yararlanabilmekte olup, engellilik durumunun tevsikinde ibrazı zorunlu olan sağlık kurulu raporunun, sadece maluliyeti veya engelliliği ile özel tertibat yaptırılan araçların (veya münhasıran sol alt ekstremitede engelliliği bulunanlarda otomatik vitesli araçların) kullanılabileceğine dair değerlendirmeyi ya da bu hususun anlaşılabilmesini sağlayacak değerlendirmeleri/açıklamaları içerecek şekilde düzenlenmiş olması gerekmektedir.

Bu çerçevede, Özel Tüketim Vergisi Kanunun (7/2-c) maddesi uygulamasından, "H" sınıfı sürücü ehliyetine sahip engellilik derecesi %90'ın altında olan malul ve engellilerden, engellilik durumlarının yukarıda belirtilen kapsamda olduğunu malul ve engellilere engelli sağlık kurulu raporu verilmesine dair ilgili mevzuat çerçevesinde, maluliyeti veya engelliliği ile sadece özel tertibat yaptırılan araçların (veya münhasıran sol alt ekstremitede engelliliği bulunanlarda otomatik vitesli araçların) kullanılabileceğine dair değerlendirmeyi ya da bu hususun anlaşılabilmesini sağlayacak değerlendirmeleri/açıklamaları içerecek şekilde düzenlenmiş engelli sağlık kurulu raporu ibraz edebiliyor olanlar yararlanabilmektedir.

Buna göre, Başkanlığımıza ibraz edilen, ... Askeri Hastanesi tarafından düzenlenmiş ... tarihli ve ... numaralı Türk Silahlı Kuvvetleri Sağlık Raporu ile ... Devlet Hastanesi tarafından düzenlenmiş ... tarih ve ... numaralı sağlık kurulu raporlarına istinaden mezkur Kanunun (7/2-c) maddesi uygulamasından yararlanmanız mümkün değildir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelveğe uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için

gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026